

Nyhedsbrev

Netværk Folkekirke for Særlige Behov (FSB) Nr. 6 – september 2022 (halvårlig udgivelse)

Redaktion: Jonas Dean Weisenberg, Lars Nymark Heilesen og Kathrine Staghøj Liisberg

Nyt fra netværket

Kære alle

Vi fra styregruppen har lovet at sende et par nyhedsbreve ud årligt, og det er i foråret og så nu her hvor konfirmandsæsonen så småt er gået i gang.

Netværket består jo af to medlemmer fra hvert af landets stifter, men lige nu er vi inde i en periode med udskiftning flere steder. I den forbindelse vil jeg gerne sige tak for indsatsen til de tre der er stoppet i Netværket.

Tak til Jesper Svendsen, som sad som repræsentant i Roskilde stift, og nu er blevet provst. Held og lykke med de nye opgaver.

Ligeledes en tak til Cicilie Inge Poulsen som siden netværkets begyndelse har været den ene af to repræsentanter for Århus stift. Tak for indsatsen, ikke mindst det gode netværksarbejde og vidensdeling I har fået op at køre i stiftet. Det gør det let for en efterfølger at træde ind i netværket.

Til sidst en særlig tak til Kristian R. Skovmose, ligeledes Århus stift. Selvfølgelig også tak for indsatsen med det lokale arbejde I har stået for i stiftet, men bestemt også den store indsats i styregruppen, hvor Kristian som sekretær bl.a. tidligere har stået for nyhedsbrevene, og referater fra styregruppemøderne. Opgaven med at få sat nyhedsbrevet sammen har Kathrine Staghøj Liisberg lovet at hjælpe med fremadrettet. Tak for det.

Cecilie og Kristian, I ønskes også alt det bedste med jeres fremtidige præstarbejde.

Biskopperne Ulla Thorbjørn Hansen og Henrik Wigh-Poulsen er blevet bedt om snarest at udpege efterfølgere for de tre netværksmedlemmer.

I begyndelsen af september har der været nordisk netværkskonference i Finland. Tidligere var de fællesnordiske konferencer repræsenteret ved en enkelt fra Danmark. I år har vi haft mere end en håndfuld med. I næste nyhedsbrev kommer der en lille orientering om, hvad de fik med sig hjem, som vi andre kan få nytte af.

Det sidste jeg vil nævne her indledningsvist er, at de to netværksrepræsentanter fra Helsingør stift, Susanne Norsk Østrup Leiding og Pernille Bach-Mortensen, har lavet et spørgeskema, som via stiftet meget gerne skulle være nået rundt til alle præster i folkekirken. Det er ønsket med spørgeskemaet at danne sig et overblik over, hvor mange præster der på landsplan i en eller anden grad arbejder med mennesker med særlige behov, og hvordan arbejdet er struktureret. Vi har jo en interesse i at arbejde for, at alle skoler og bosteder ved, at folkekirken også har et tilbud til dem. Derfor vil jeg gerne slå et slag for, at flest mulig får svaret, så vi får det bedste resultat. Så tak til jer, der har svaret, og ligeså til jer, der endnu har mailen liggende i indbakken, men sørger for at få svaret inden fristens udløb 1. oktober.

*Jonas Dean Weisenberg, Formand
Landsnetværk Folkekirke for Særlige Behov*

Erik Hviid Larsen Vakant plads i netværket	ehvl@km.dk	Betlehem sogn	Københavns Stift
Pernille Bach Mortensen Susanne Norsk Østrup Leiding	pbm@km.dk snl@km.dk	Lundtofte sogn Oppe Sundby og Snostrup	Helsingør Stift
Anne Rydahl Nielsen Vakant plads i netværket	arn@km.dk	Ulse, Vester Egede og Øster Egede sogne	Roskilde Stift
Hanne Lundsgaard Gitte Sylvest	halu@km.dk gsla@km.dk	Sundkirken, Toreby Maribo domprovsti	Lolland-Falster Stift
Jonas Dean Weisenberg Anja Damkjær True	jbw@km.dk adt@km.dk	Allesø, Næshoevby-Broby pastorat Glamsbjerg pastorat	Fyns Stift
Jakob Dam Knudsen Inge Lindhardt	jdk@km.dk ilm@km.dk	Gl. Haderslev sogn Vonsbæk-Åstrup pastorat	Haderslev Stift
Carina Hansson Henrik Vejlgård Kristensen	cha@km.dk hvk@km.dk	Sædden sogn Varde sogn	Ribe Stift
Lars Morthorst Christiansen Karen Stubkjær	lmc@km.dk kjns@km.dk	Brandstrup sogn Vestervang sogn, Viborg	Viborg Stift
Vakante pladser i netværket			Århus Stift
Anette Udmark Kathrine Staghøj Liisberg	anud@km.dk kasl@km.dk	Thisted- Skinnerup pastorat Ingstrup-V. Hjermitslev pastorat	Aalborg Stift

Vær med til at sætte fokus på den inkluderende gudstjeneste

Online-kursus på Teams tirsdag den 15. november 2022 kl. 9.30-13

Netværk Folkekirke for Særlige Behov har igen i dette efterår i samarbejde med FUV lavet et fagligt online-kursus på Teams, som er åbent for alle interesserede. Temaet er "den inkluderende gudstjeneste".

Det skal ikke kun være et menighedsslogan, at kirkens gudstjeneste er åben for alle. Hvis udsagnet skal give mening, skal det være daglig praksis i sognets gudstjenesteliv. Den norske kirke har netop gennemført et stort udviklingsprojekt, der har sat fokus på gudstjenesten, som kan rumme alle. Projektet får vi præsenteret af specialprest for inkluderende kirkeliv i den norske kirke Rune Rasmussen, og det bliver kommenteret

af biskop Elof Westergaard fra folkekirken liturgiarbejde. Deltagerne arbejder derefter på at udvikle konkrete bud på inkluderende gudstjenester, hvor mennesker med særlige behov er tænkt med.

Tilmelding: senest 15. september på FUV's hjemmeside

<https://www.fkuv.dk/kursusprogram/kursus/2722>

Program

Kl. 09.30-10.00 – Indtjekning og velkomst

Kl. 10.00-11.15 – Specialprest Rune Rasmussen, den norske kirke: "Gudstjeneste for alle", præsentation af teologiske, liturgiske og strukturelle perspektiver i et omfattende udviklingsarbejde i den norske kirke omkring den inkluderende gudstjeneste med henblik på mennesker med særlige behov. Materialet foreligger forud for kurset.

Kl. 11.15-11.45 – Biskop Elob Westergaard: En replik til ”den inkluderende gudstjeneste” fra den danske folkekirkes liturgiske udviklingsarbejde

Kl. 11.45-12.00 – Pause

Kl. 12.00-12.45 – Workshop 1: den inkluderende menighedsgudstjeneste

Workshop 2: gudstjeneste for udviklingshæmmede (generelle udfordringer/radikal udviklingshæmning)

Workshop 3: gudstjeneste for mennesker med ASF

Workshop 4: gudstjeneste for mennesker med ADHD og opmærksomhedsforstyrrelse

Kl. 12.45-13.00 – Afsluttende replik

Temanummer om ”Inklusion i kirken” – Kritisk Forum for Praktisk Teologi

I januar 2023 kommer tidsskriftet Kritisk Forum for Praktisk Teologi med et temanummer om ”inklusion i kirken”. Lektor Lars Nymark Heilesen, FUV, og sognepræst Karina Juhl Kande har redigeret nummeret. Når det udkommer, kan det læses gratis på tidsskriftets hjemmeside <https://www.kfpt.dk/>

Indhold:

Lars Nymark Heilesen: *Hvor er det lige, vi er? Inklusionsstatus i folkekirken*

Henning Kjær Thomsen: *Teologisk inklusion – mellem semantisk tomhed og chauvinistisk særret*

Christina Holm Poulsen: *Inklusion i folkeskolen – med perspektiv til folkekirkes rolle og muligheder*

Karin Braüner Vium Mikkelsen: *Inklusion af konfirmander med autismespektrumforstyrrelse – en teologisk anstødssten*

Karina Juhl Kande: *Samtalen med de ”specielle, normale mennesker” – guide til folkekirken.*

Johanne Langkjær Fårup: *”Er der nogen her, der skal myrdes!?” Konfirmationsforberedelse med særlige behov*

Lene Straarup: *Børn og unge med ADHD i den kirkelige undervisning*

Susanne Norsk Leiding: *Konfirmationsforberedelse med konkrettænkende*

Christina Holm Egelund: *Sorgramte børn og unge med særlige behov – et bud på folkekirkeligt sorggruppearbejde*

En udvidelse af Netværkets årsmødekurser

FUV’s ledelse har imødekommet Netværket Folkekirke for Særlige Behovs ønske om at få udvidet det årlige årsmødekursus på FUV Løgumkloster fra ét til to døgn, så det strækker sig over tre dage Netværket, der i stigende grad har fået mulighed for at etablere sig som et arbejdende, dynamisk netværk, har savnet plads på årsmødekurset til både at tilgodese en faglig videndeling mellem stiftskontaktpræsterne, få faglig opkvalificering på centrale tematikker og arbejde med fælles udviklingsprojekter. Den

mulighed understøttes af den nye struktur, der allerede sætter sig igennem med næste års netværksmøde, der finder sted 17.-19. april 2023 i Løgumkloster.

Aktuelle efteruddannelseskurser på FUV - og lidt om efteruddannelseskultur i folkekirken, når det gælder særlige behov

Følgende planlagte efteruddannelseskurser hos FUV er der mulighed for at deltage i – med tilmelding på www.fkuv.dk

Online-kursus om "den inkluderende gudstjeneste" tirsdag den 15. november 2022 kl. 9.30-13.00 (se ovenfor)

Grundkursus omkring undervisning af børn og unge med særlige behov 18.-22. september 2023. Kursusleder Johanne Langkjær Fårup. Detaljeret program for dette ugekursus for dem, der skal i gang med et specialhold eller vil have styrket deres specialundervisning, offentliggøres i FUV-programmet februar 23. Tilmelding kan ske allerede primo september 22

Specialuddannelse omkring børn og unge med særlige behov 2024-25. Forløbet består af 4 moduler fordelt over fire semestre. Kurset offentliggøres i FUV-kursusprogrammet februar 23, hvor tilmelding kan finde sted.

Der er stigende efterspørgsel i folkekirken efter uddannelse omkring særlige behov. To FUV-kurser i efteråret 22 er fuldt bookede – "kristendom for konkrettænkende (ASF)" og et kursus med afsæt i dysleksi.

Der er blevet udviklet en samlet efteruddannelsesplan i FUV ved siden af de løbende, tematiske kursustilbud. I

præsternes forberedende uddannelse på Pastorseminariet får "særlige behov" en kort introduktion. Tematikken brænder jo først på og er til at tage ind, når præsten kommer i den første stilling og den daglige praksis. Derfor ligger der kort efter første ansættelse en kursusdag på præsternes Obligatoriske Efteruddannelse omkring "Inklusion i konfirmationsforberedelsen". Det følges op i FUV af et tilbagevendende tilbud hvert andet år om et grundkursus på den almene efteruddannelse i Løgumkloster. Det er et ugekursus for dem, der står og skal i gang med et specialhold eller vil have styrket deres specialundervisning. Endelig udbyder FUV hvert andet år en specialuddannelse over to år for dem, der ud over at styrke egen undervisning ønsker at kvalificere sig til f.eks. faglig kollegial sparring i provstierne og folkekirkelig konsulentvirksomhed.

Der er andre end præsten på den folkekirkelige bane, når det gælder undervisning af særlige behov. I øjeblikket overvejer FUV i samarbejde med kirke- og kulturmedarbejdernes fagforening og Menighedsrådsforeningen generelt, hvordan efteruddannelsen i FUV-regi kan styrkes for sognenes kirke- og kulturmedarbejdere. Det er åbenlyst, at det kræver andre kursusformater end ugekurset i Løgumkloster. Også sognets kirke- og kulturmedarbejder bærer i stigende grad med på undervisning med særlige behov.

HEL-konference i Kristiansand, Norge 17.-19. januar 2023

Det har betydning at deltage i internationale konferencer. Det kan den danske deltagergruppe skrive under på, som netop er vendt hjem fra væsentlige og gode dage på Nordisk Netværkskonference i Turku, Finland. Den norske kirke udbyder en konference i Kristiansand, Norge i begyndelsen af næste år, 17.-19. januar 2023. Den er åben for også deltagere fra de nordiske lande.

Konferencen har "den inkluderende gudstjeneste" som sit hovedoverskrift – med baggrund i den norske kirkes store udviklingsarbejde på feltet. Der bliver her chance både for at høre om, drøfte og gøre erfaringer med en gennemtænkt inkluderende gudstjeneste. De, der ikke har haft mulighed for at møde den inspirerende skotske teologiprofessor John Swinton, kan samtidig få en mulighed, da han er hovedoplægsholder på konferencen. Ud over fællessessionerne belyses konferencetemaet i fem temakredse, som man melder sig ind på ved tilmelding. De beskrives i programmet således:

Temakreds 1: Sang og musik for alle

På denne temakreds vil du få praktisk og konkret hjælp til musikalsk arbejde sammen

med mennesker med forskellige funktionsnedsættelser. Du vil lære nye sange og få gode metodiske tips. Det er konferencens musikere og sangere, som underviser på temakredsen.

Temakreds 2: Gudstjeneste og fællesskab for alle

Her er fokus vores tilrettelagte fællesskab og hvordan vi kan videreudvikle dette arbejde. Måske nogen også har lyst til at starte et tilrettelagt fællesskab i din menighed. Da er dette temakredsen for dig.

Temakreds 3: Dåbsoplæring og konfirmation for alle

Her får du spændende ideer til forskellige initiativer til dåbsoplæringen. Du får ideer til tilrettelagt konfirmandarbejde og kommer bl.a. til at møde et spændende arbejde i Lund i Sverige.

Temakreds 4: Særlige behov i teologi og kirke

Her får du teologisk hjælp til at forstå menigheden som et inkluderende fællesskab. Der bliver også rigelig anledning til at tænke teologisk og praktisk omkring det at være en kirke for alle.

Temakreds 5: Familienetværket "udviklingshæmning og tro"

Dette er en temakreds beregnet på familier eller ansatte som har et barn/en ung/en voksen med udviklingshæmning. Gradvist vil kirken opbygge et personnetværk som kan være til hjælp og støtte.

Læs mere om HEL-konferencen i dette link [HEL 2023 - Agder og Telemark bispedømme \(kirken.no\)](https://www.kirken.no/Agder-og-Telemark-bispedomme)

Tilmeldingsfrist er 9. januar 2023.